

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petitors egyszer
18 fill. többszöri hirdetés-
nél 14 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el

Kéziratok nem küldetnek
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők együteté“-nek, valamint a „Régrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A kivándorlás állapota és a törpebirtokos helyzete Zalamegyében.

III.

Befejező közlemény.

A kivándorlás okainak megismertetésével egyúttal megtaláltuk azon intézkedéseket és eszközöket, amelyek segítségével a kivándorlást nemcsak a legszűkebb körre szoríthatjuk a jövőben, hanem egyúttal a kisember sorsán is lényegesen javíthatunk.

Még számos feladat vár az államra és a társadalomra e téren, a mely feladatok teljesítése fontos közgazdasági és socialpolitikai kérdések megoldásáért képezi s a mely kérdések gyakorlati kivitelében szükség is van arra, hogy azokat néptünk minden rétege buzgón támogassa. A törpebirtokosok és kisemberek sorsáról van a szó, — a leggyengébb elemek felszegélyezéséről! — Ha ezen eszközöket szemügyre vesszük, első sorban kívánatosnak mutatkozik a földadónak leszállítása és arányosabb elosztása, számos, ezzel összekötésben levő közterhek redukálása és a községi kiadásoknak a legszükségesebbre való szorítása. Mert nehéz e teher és legnehezebben viseli ezt a törpebirtokos, a ki azonfelül az aránytalanul elosztott személyadóval és véradóval különben is erősen van sújtva.

Láttuk, mily nehezére esik ezen törpebirtokosnak az adók és közterhek viselése és évi kiadásainak minő lényeges részét képezi ebbeli feladatának teljesítése — akkor, a midőn a közgazdasági általános pangás mellett az amugyis szűk korlátok közé szorított bevétele évről-évre nem hogy szaporodik, — hanem eladósodása fokozatosan előre halad.

Eladósodását másrészt olcsóbb hitel nyújtásával lehetne még némileg enyhíteni, a melyre első sorban a hitelszövetkezetek vannak hivatva.

A „Zalamegye“ tárcája.

Egy szív története.

A gyászoló család visszatért a temetőből. Mindössze hárman voltak: apa, anya és leány. Vörösré sirt szemük ijedően villogott ki a sápadt arcból. A lefűgőnyözött sötét szalon egyik sarkába húzódott az anya és melleje a 14 éves, most már egyetlen és legkedvesebb leány. Az apa összefont karokkal állt egy helyen és merev tekintettel nézett a semmibe. Minden csupa szomorúság, bánat és kétségbeesés. A sötét szoba, a hatalmas, ódon, faragott butorok, a lefűgőnyözött tükrök, mind ijedően, komor hatást tesznek a szemlélőre. Még az is csupa fájdalom és kétségbeesés, a mint az anya a legnagyobb szeretettel, imádatlagon magához szorítja megmaradt leányát. Hisz most erre fordítja minden szeretetét, melyet eddig kettejük között megosztott, ez lesz életének célja, vigasza, mindene.

— Milyen egyedül vagyunk most és előbb még mennyien voltunk! Szóval meg a leány, nem is sejtve, hogy egyszerű szavaival mily nagy igazságot mondott.

— És ezentúl mindig így leszünk... zokog az anya. — Nagypapa még nem jött meg? pedig hogy vártuk és hogy várta ő is utolsó percében...

Az apa odajött, átöleli a két síró teremtetést. Legdrágábbjait és a kemény katona, az élet küzdelmeiben megedzett férfi, órák hosszáig elsír, mint egy gyermek. Majd fölugrik és mellét verve, vad, szenvedélyes hangon kiáltja:

— Én vagyok az oka, én vagyok az oka!...

Az előszobában lassu, kopogó lépések hallatszanak és a küszöbön megjelenik a fájdalom és évek súlya alatt megtört ősz nagyatya. Egy pillanat s mindhárom az öreg nyakán függnek hangos zokogással. Mert ilyen a

Ezek terjesztésére, szervezésére, felügyeletére, a takarékosági hajlam felébresztésére az intelligensebb osztályok vannak hivatva; — első sorban a lelkészek, tanítók, vidéki középirtokosok. A mely jól szervezett és vezetett vidéki hitelszövetkezetekkel kapcsolatban fogyasztási és értékesítő és tejszövetkezeteket kellene létesíteni. Nagyon felaprózott birtokviszonyok mellett bizonyos elővigyázattal a tagosítás keresztülvitelétől is várhatunk sikert és a gazdálkodási viszonyok javulását.

A túlságos felaprózás — a gazdasági proletariatus osztálynak képződésére vezet. Ezt kellene törvényes intézkedésekkel meggátolni, mely önkénytelen a birtokminimum megállapításához fogna vezetni. És míg egyrészt a túlságos feldarabolást meggátolnók, másrészt törvényes intézkedésekkel kellene a nagybirtok lekötését — mint elavult és egészségtelen intézményt — megszüntetni; sűrű lakossággal bíró vidékeken ezen olcsóbb nagybirtokokat állami uton összevásárolni és telepítés útján az egészséges kisbirtokos osztályt megerősíteni.

Mert virágzó gazdasági viszonyokat csak azon országokban látunk, a hol egy intelligens munkás és vagyonos középbirtokos osztályon kívül egy erős, munkás kisbirtokos osztályra támaszkodhatik az állam. De tisztán a talajerő fenntartása, a termelés állandósítása szempontjából is kívánatos ezen kedvezőbb birtokfelosztási arány, mert a jobb művelési rendszerek elsajátítása után állandóan csak ott várhatunk sikert, a hol az erősebb állati felszerelés mellett a talajerő visszapótlásának problémája biztosítva van. Ez pedig éppen a kisbirtokra nézve kedvező, mely aránylag legerősebben van instruálva.

De ehhez hozzá kell fűznünk azt is, hogy nemcsak a megfelelő gazdasági terület kell a kisbirtokos osztály boldogulásához, hanem a kellő szakértelem is. Erre nézve az általános népoktatás javításán kívül — mely vármegyénkben kü-

lönösen a felekezeti iskoláknál — sajnos — még nem áll a kor magaslatán, — a specialis gazdasági oktatást is kell kiemelnünk, mely gazdasági ismételő iskolák szaporítását, földművelési iskolák életbeléptetését és a paraszti mintagazdaságok szaporítását, népkönyvtárak felállítását, a gazdasági vándoroktatást, ennek különféle módozataival foglalná magában. Szőlőtermő vidékeinken a szőlőtermelés okszerű elvéinek gyakorlati bemutatása, az amerikai szőlőoltványokkal való bánásmód, ojtási és metszési tanfolyamok a vidéken sat. sat. alkalmas eszközöknek bizonyultak be. Phylloxera vidékeken amerikai szőlőoltványok ingyenes kiosztása értelmesebb kigazdák közt — fokozza a kedvet és elősegíti a költséges telepítést. Ezekre nézve már vannak ugyan vármegyénknek is kezdeményezések, de ezeket folytatni, sőt fokozni is kell.

A kisbirtokos kezén levő nemzeti vagyon oltalmazása és biztosítása — számos család tönkremenésének meggátolása szempontjából szükséges intézkedéseknek tartanám, ha a tűzrendészeti szabályzatok erősebb kezelését és ellenőrzését is foganatosítva látnók vármegyénkben, a hol a tűzrendészet hiányos és fogyatékos különösen faluhelyen.

Nem rendelkezünk építkezési szabályrendeletekkel, a melyek segítségével és az előbbi tűzrendészet helyes alkalmazásával a gyakori tűzesetek számát lényegesen redukálhatnók — jobbra még zsúppos tetőzetű falvainkban, miglen számos vidéki lakos elszegényedését evvel egyúttal megakadályoznók.

Ehhez járulna a pauschalis vagyis törzsbiztosítások terjesztése a vidéki kigazdák körében — míg másrészt a jégbiztosítási elviselhetlen magas díjak leszállítása — a biztosítási eszmének állandó követőket szerezne. Sajnos, hisz éppen a jég díjak jelenlegi állapota — megszámlálhatlan nemzeti vagyont hagy évről-évre az elemi

fájdalom: akár új bánat jó számára, akár vigasztalás, az csak siralomra új siralmat hoz.

— Későn jöttem? kerdi az agg.

— Későn! sikolt az anya és ájultan omlik apja lábai elé.

Az eszméletlen aót magához térítik és az apa fájdalomtól megtört hangon elkezd a legszomorubb elbeszélést, mely számára létezik a világon, lányának halálát.

Klára minden aron színésznő akart lenni! Olyan, mint nagy nevrökona, ki a népszínház deszkáin hódítja a férfi szíveket; vagy talán még nagyobb. Almaiban gyakran látta maga előtt az ezerfejú közönséget, a mint őültekent tapsol és kedvenet virágsírba temeti. És ez a kedvenc ő volt. — Tehetsége volt hozzá; ha énekel, az ablak alatt mindenki megállott, hallgatni az isteni hangokat, melyek boldozatos szajúregből minden megerősítés nélkül előtörték.

Ha táncvigalomba ment, egész kör képződött körüülte és bámulták kecses, hajlékony természetét, gyors mozdulatait, apró kis lábait. A fiatalág törte magát érte, de ő egyik iránt sem mutatott semmi nemű vonzalmat. Az ő ideálja, mely fele állandóan fordította ibolyakék szemeit, fenn trónolt magasan, elérhetetlenül az Olimpusz tetején; az ő szeretője az egyik múza volt — a legcsalább.

Klára vágyainak mezdönhetetlen akadályá atyjának akarata volt. Mikor először említette, hogy színésznő akar lenni, nevetett rajta.

— Te akarnál színésznő lenni kicsikém? aztán mit tudsz?

Ilyenkor Klára a legkomolyabban oda állt a zongora elé, pukkedít vágott és bemutatta „művészetét“ a t. c. közönség előtt.

Nepdallal kezdte és operettel végezte. Aztán segített neki a kis nővére, majd apa kíserte szép basszus hangon és végre az egész család vígan énekelte a „kis alan-uszi“, meg a „nebántsvirág“ kedves kuplét.

Ilyenkor mindannyian boldogok és melegekedtek voltak. De mégsem mind! Maga a főszereplő csak boldogtalanságot érzett. Lassanként teljesen meggyökeret í benne az eszme: színésznő lenni. De az apa hallatlan akart róla, aót utóbb meg említesét is megtiltotta.

Klára magába zárta bánatát és aialatt vidám dalokat vidám képpel énekel, szüntelenül rögeszméjére gondolva, lassan hervadt a lelki baj alatt. — Vegre ágyba dőlt és magas láz gyötörte. Orvos, szülő, nővér hasztalan álltak ágya felett, szenvedéseit nem segíthettek. Egy este Klára minden átmenet nélkül kijelentette, hogy jobban érzi magát. Csakugyan magányosan felöltözött és sétált alá és fel a szobában. Koromfekete, haja ragyogó, lábában égő szemek csodilatoan illettek halaványarcához.

Gyönyörű nyári este volt; az ablakon friss enyhe levegő fódult le a földi lakókra.

Klára zongorához ült és egy szomorú, igen szomorú dalt kezdett énekelni. Kezei reszkettek a gyengeségtől, de hangja bensős erőttől csengett. Még soha, így nem énekelte. Oly isteni szépen és mély érzéssel dalolta:

„Jó lesz ottan megpihenni,

Oda lent már nem fáj semmi...“

hogy a hallgatók arcán könnyek peregtek. Mindig halkabban és halkabban szól az ének; végre egészen elhall. Klára mintha álomból ébredt volna fel, megrázkódott, egy hangosat sikoltott és arccal végig esett a padlón. Mire hozzátartozói odarohantak, egy szív, egy lélekkel teli szív megszünt dobogni, — megrepedt.

A komor sötét szalonban, a fekete fátyollal bevont tükrök előtt egy különös csoportozat áll.

Az egyik sarokban az anya leányával, mellettük az ősz nagy atya egymást vigasztalva a zokogástól el-el csukló hangon. Előtük áll egy férfi, ki mereven néz a a semmibe, majd mellét verve, vad, szenvedélyes hangon kiáltja: — Én vagyok az oka, én vagyok az oka!...

károk ellenében biztosítatlanul és a gazdálkodók sorsának nehezítésével jár.

Az értékesítési viszonyokat nagyban előmozdítja a jó közlekedés. Erre nézve sürgősen volna a Balaton vidéken egy vasúti vonal kiépítése szükséges; uthalozatunk kiépítése, a községi közlekedési utak jobb karban tartása pedig vármegyénk minden vidékére nézve nagyon előnyös és kívánatos tényezőt képez. A kisbirtokos osztály boldogítása — de az egész nemzetre nézve is — föltötte fontos tényezőt képez: a jó közigazgatás, az igazságos, gyors és olcsó törvénykezés. A költséges perlekedés és sok máskézés jogos, vagy jogosnak vélt ügyekben számos kisgazdát már tönkre tett, idejét elrabolta és belőle egy kivándorlásra megérett elégedetlen embert csinált. Erre nézve a jövőben várhatunk némi változást, ha mind azon igyekezetek és ígéretetek teljesülni fognak, a melyekre a gazdaközönség józanabb része már régóta vár.

Hogy pedig a törpebirtokos és a gazdasági kézi munkálatokra utalt más kisember állandó keresletet, állandó munkát leljen nemcsak nyári világban, — hanem az egész éven át: — hogy jelenlegi csekély évi jövedelmében gyarapodva emberhez méltó sorsa legyen: szükséges, hogy vármegyénkben is a fölös munkás kéze a gazdasági mellékiparágak erélyesebb feikarolásánál állandó keresletet nyerjenek, — maga a kisember gyengébb családtagjaival a házi iparüzésében otthon, téli világban, hasznos foglalkozást, sőt szórakozást leljen.

A gazdasági mellékiparágak egész sorozata vármegyénkben még tetemesen fejleszhető — anélkül, hogy munkáshiánytól kellene félnünk. Ez a nagy és középbirtok feladata.

Előre kell tehát az államnak és a társadalomnak azon fáradozni, hogy a kivándorlásra leginkább hajlandó néposztályok itthon foglalkozást, — kenyeret, megélhetési viszonyokat leljenek; hogy magukat jól érezzék; ne hogy egy néhány lelketlen csábító szavai után felkerekedve, keserű szívvel hagyják el a hazát!

Gruner Lajos.

Képviselőtestületi gyűlés.

A városi képviselőtestület július 29-én Csertán Károly alispánnak elnöklété alatt gyűlést tartott, melynek egyetlen tárgyát az üresedésben levő városi végrehajtói állásnak választás utján való betöltése képezte.

Elnöklő alispán üdvözölvén a megjelent képviselőket, a tisztválasztó gyűlést megnyitja s bizámi férfiakul Preszler Gyula, Kovács László, dr. Grünwald Samu és Scharancz József képviselők választattak meg.

Majd megalakított a kijelölt választmány, melyben tagokul az alispán maga részéről dr. Csák Károly és Ján Ferenc képviselőket kérte fel, a közgyűlés pedig Udvardy Ignác és Goldfinger János képviselőket választotta be.

A kijelölt választmány megalakítása után ennek működéseig elnöklő alispán a közgyűlést felfüggesztette.

A kijelölt választmány működését befejezván, elnöklő alispán a felfüggesztett ülést folytatónak megnyitja és bejelenti, hogy az üresedésben levő városi végrehajtói állásra heten pályáztak, akik közül a kijelölt választmány első helyre Kánya Gyulát, második helyre Ungár Vilmost és harmadik helyre Csizsar Lajost jelölte ki s mivel nevszerinti szavazás eredményes nem kerek, felhívja a képviselőtestületet a választásra.

A képviselőtestület közlekedéssel egyhangúlag Kánya Gyula kir. törvényszéki díjnokot, aki a bírósági végrehajtói vizsgálatot sikerrel letette, választotta meg városi végrehajtónak s őt elnöklő alispán megválasztott végrehajtónak elnöklőleg kimondotta.

A megválasztott végrehajtó a képviselőtestületi ülésben az előírt hivatalos esküt letette.

A közgyűlés Várhidy Lajos polgármester indítványára köszönetet fejezte ki Csertán Károly alispánnak a közgyűlés partatlan vezetéséért.

A városi képviselőtestület f. hó 5-én délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A város és ennek kezelése alatt álló összes alapok 1900. évi számadásainak előterjesztése és a községi pótdadó leírások ügyében határozathozatal.
2. A városi lakberszabályzat módosításának előterjesztése.
3. Lányi Kálmán városi képviselő indítványának tárgyalása a köztisztviselési szabályrendelet módosítása tárgyában.
4. Bérkocsi állomás létesítése ügyében előterjesztés.
5. Weisz Izidor és társainak felebbezése a Deáktér nyugati bejáratának elzárása ellen.
6. Az állami ménállomás ügyében előterjesztés.
7. A gypmesteri telephöz vezető ut kiszélesítéséhez szükséges földrészletek megvásárlása ügyében az

1887. évi XXII. t. c. 110 §-a értelmében 30 napra közgyűlésnek kitűzése.

8. A képviselőtestületnek 2877/1900. számú határozatára Wapper Ignác felebbezése folytán Zalamegye közigazgatási bizottsága másodfoku határozatának előterjesztése.

9. Deutsch Ferenc és társainak felebbezése a városi tanácsnak a fapiac áthelyezése tárgyában hozott végzése ellen.

A londoni kongresszus.

Anglia fővárosában gyűltek össze a világ minden részéből a tudós professzorok, hogy jelen korunk legnagyobb nyavalyájáról a tüdővészről értekezzenek.

A legveszedelmesebb kór, melynek gyógykezelésénél mindeztideig tehetetlennek bizonyult az orvosi tudomány, pedig világhírű tanárok hosszú esztendőket töltöttek a tüdővész tanulmányozása mellett, éjjeleket nappallal töve kutattak, vizsgálódtak, gondolkodtak, a nélkül, hogy komolyabb eredményeket értek volna el.

Évekkel ezelőtt nagy volt az öröm, az orvosi körökben, mert úgy vélték, hogy Koch Frigyes német professornak csak ugyan sikerült fölfedeznie azt a szórómagot, melynek segítségével ártalmatlanná lehet tenni a tüdővész bacillusait, ezeket, a parányi, szabad szemmel nem látható férgeket, melyek a szervezetet lassan örlik, pusztítják, roncsosá teszik.

A londoni kongresszuson sem esett szó arról, hogy megtalálták már a tüdővész gyógyításának valódi módját pedig mily epedve várja az emberiség ezt a nagysza básu, óriási jelentőségű fölfedezést, mely az ezer és ezer számu, szenvedő, beteg embereken volna hivatva segíteni.

Az orvosi tudomány még tanácstalanul áll a tüdővész gyógykezelésével szemben; tehát ha az alaptudományt magát nem tudják meg kellőleg orvosi, praktikus módokat találni ki, a fertőző betegség tovább terjedésének megakadályozására.

Ha már gyökeresen utját vágni nem lehet ennek a bajnak, tovább hurcolását, terjedését kell meggátolni.

Hazánkban óriási arányokat öltött e veszedelmes kór. A legeslegutóbbi időkig vajmi keveset tettek a tüdővész ellen. Így nem csodálható, hogy évről évre növekedett a tüdőveszesek száma. A por levegő, legegyszerűbb fertőző állapotok utján terjedt e nyavalya. Keveset ügyelünk a tisztaságra, mindenhol a köpködtek a tüdőveszesek és a bacillusok a betegszervezetből átszarmaztak az egészséges tüdőbe, a melyet szintén megtámadott e betegség.

Csak az újabb időben tettek egy és más intézkedéseket a tüdővész tovább terjedésének megakadályozására. A nyilvános helyeket köpöedényekkel kellett ellátni, a tisztaságra általában nagyobb gondot fordítottak és szanatoriumok létesítését is elhatározták, a hol a tüdőveszes betegek el kellő ápolásban részesítik és ezzel elősegítik azt, hogy a beteg nem közlekedik annyira az egészséges szervezetű emberrel.

Külföldön bezzeg óriási áldozatokat hoztak már a tüdővész terjedésének megállítására: de a legnagyobb áldozat sem áldozat, ha ily veszedelmes fertőző gyorsan terjedő kórról van szó. Itt csak kötelesség teljesítéséről lehet szólni, mindenki a saját érdekében is vigyáz, hogy a tüdővész tovább ne ragadjon.

Mivel orvosságot még nem találta föl e betegség gyógyítására, tisztán a védekezésre vagyunk utalva.

Védekezniünk kell, a hogy csak lehet, e veszedelmes betegség ellen. A betegek ne járjanak szabadon, hanem külön legyenek az egészséges embertől, ügyeljünk nagyon a tisztaságra, ne köpködjünk mindenhol; dohos, büszkedi levegőn ne tartózkodjunk; ha módunkban áll, minél többet legyünk a szabad friss levegőn.

Magyarországon szorult leginkább arra, hogy a tüdővész ellen kellőleg végezzünk, mert elszomorító a statisztikai mely szerint óriási mértékben szedi meg nálunk áldozatait a tüdővész.

Az egész nemzetnek kell fölfeléit összedőni, hogy minél több egészséges fekvésű szanatorium létesülhessen, hol a szegény betegek ingyen legyenek kezelhetők; hisz ezzel nem embertársunkon segítünk kizárólag hanem ön magunkkal is jól teszünk, mert elejét vehetjük a tüdővész rohamos gyors terjedésének.

Mar pedig a hol ily felelős dolgról van szó, ott nem kell sajnálnunk a fölkéréket, mert azzal nem mondunk ugyan utat, tudja jól mindgyükünk, hogy az egészség a legfőbb kincsünk és csak a beteg ember tudja igazán, hogy mily nagy értéke van az egészségnek.

Egy nemzet fölkéréből is milliókat tehet össze, ha akar; tehát nem váram nagy áldozat, — inkább meg kötelesség, ha mindgyükünk felre tehető és nélkülözhető fölkéréit eme leguemesőbb, legszebb ügynek javára adakozza és elősegíti egészségünk javulását, tüdőveszes betegek szevedéseinek enyhítését és szanatoriumok létesítését.

A londoni kongresszus kimondotta, hogy miként lehet védekezniünk e veszedelmes kórral szemben: rajtunk mulik, hogy ehhez ragaszkodjunk.

Városunk 1900 évi zárószámadása.

Városunk 1900-ik évi záró számadását a képviselőtestület a f. hó 5-én tartando rendes közgyűlésében fogja tárgyalni.

A közönség tájékoztatása végett a záró számadás főbb adatait a következőkben egybefoglalva adjuk.

I. Bevételek.

A.) Rendes bevételek. Pénztármaradvány 1899. végén 22 kor. 81 fill. Telepedési díjak 55 kor. 68 fill. Marhalételek kiadása és átiratása után 2.139 kor. 28 fill. Adóbehajtási illetékekből 1.982 kor. 86 fill., szemekihordási

dijakból 79 kor. 40 fill. Fizetési izekből 3 kor. 30 fill. Ebadó és védjegy illetékek 276 kor. 80 fill., összesen 4.537 kor. 32 fill.

Tanügyi bevételek: a) elemi iskolaiak. Cselekvő tőkék kamatából 1.484 kor. 82 fill. b) Iparos tanoncskolaiak: tandíjakból 796 kor., iparengedélyek díjaiból 146 kor., államsegély 600 kor., iparhágási bírságból 32 kor. = 1.574 kor. c) Kisdodovodaiak: tandíjból 824 kor. összes tanügyi bevétel 3.882 kor. 82 fill.

B.) Rendkívüli bevételek: Községi pótlékból 76.371 kor. 41 fill. Haszonbérletkötől állami adó és megyei pótdadó terítmeny 162 kor. 30 fill. Ugyanezeketől tüzbiztosítási terítmeny 84 kor. 48 fill. Nyári kiülő helyek utáni illetékekből 41 kor. 86 fill. Átvonuló katonatisztek utáni szállásdíjakból 103 kor. 52 fill. = 392 kor. 16 fill.

Előre nem láthatókból befolyt 4.212 kor. 72 fill. Költségvetés keretén kívüli bevétel: állami bor- és husfogyasztási adókból 1899 évi december hóra 2.566 kor. 56 fill. Fogyasztási adó után beszedési jutalék 1899. dec. hóra 132 k. 48 fill. Fizetési előlegek visszatérítéséből 1.828 kor. Katonai étkezési díj terítmenyből 15 kor. 12 fill. Átvonuló katonák után szállásdíj és vármegyei kartalanítás. 1.818 kor. 04 fill. Bankkölcson törlesztésének bizosítására szolgáló jövedelmek feleslegéből 22.000 kor. Takarékpénztárakban ideiglenesen elhelyezett betetekekből kivétellett 96.116 kor. 51 fill. = 124.476 kor. 71 fill.

C.) Bankkölcson törlesztésre lekötött jövedelmek: I. Ingatlanok jövedelméből: szántóföldek bére 855 kor. 94 fill., földadás és legeltetési díjak 1.596 kor. 94 fill., nagy gyakorlóter bére 2.938 kor. 96 fill., legeltetési díjak szarva-marhák, lovak, sertések után 630 kor., gyümölcsia esematekből 6 kor., homokbánya bérből 20 kor. Házak és épületek után: a) városház alatti boltokból 1.946 kor., b) Baross-ligeti vendéglő bére 1600 kor., c) szevas pajta bére 320 kor., d) pénzügyi palota bére 6.400 kor. a) Barány vendéglő- és boltokból 12.965 kor. 02 fill., f) vagonhídi lakás 200 kor., g) laktanyabér a kmestártól 8.987 kor. 96 fill., h) vármegyétől beszállásolási kartalanítás 22.527 kor. 76 fill., i) teaglyár bére 2821 kor. 62 fill., = 63.816 kor. 20 fill.

II.) Javadalmakból: a) napi és heti vásári helypénz szedési jog bérletéből 14.894 kor. 68 fill., b) vadászati jog bérletéből 334 kor., c) bor- és husfogyasztási pótdadóból 4.802 kor. 58 fill., d) italmerési adó részeseidéből 2.750 kor. 96 fill. = 22.782 kor. 22 fill.

III.) Közigazgatási illetékekből: a) termény- és állapotmerési díjak 79 kor. 20 fill., b) piaci gabona mérés díjbér. 251 kor. 25 fill., c) vagonhídi díjak 3.379 kor. 50 fill., = 3.709 kor. 95 fill.

D.) a) Épületek jövedelméből: Kossuth Lajos utcai vendéglő bére 1.644 kor. b) Javadalmak: országos vásári jog haszonbére 7.447 kor. 32 fill. = 9.091 kor. 32 fill. Az A., B., C., és D., alatti bevételek összege 313.295 kor. 64 fill. tesznek ki.

II. Kiadások.

A.) Rendes kiadások. Előjárók fizetésére és mellékjárulékaikra 33.690 kor. 76 fill., szolgazemélyzet bérére és mellékjárulékaikra 13.115 kor. 26 fill. Irodaszerek és felszerelésekre 1.698 kor. 96 fill. Fűtés és viágításra 513 kor. 34 fill., Butorokra 76 kor., Utazási költségek és napi díjakra 3.766 kor. 92 fill. Épületek és ingóságok jó karban tartására 7.737 kor. 98 fill., Utcák és terek világítására 6.164 kor. 06 fill. Setaterek fenntartására 199 kor. 80 fill., Járdák fenntartására 1.819 kor. 82 fill. Gazdasági kiadásokra 7 kor.

Tanügyi kiadások: a) elemi iskolaiak 10.738 kor. 53 fill., b) iparos tanoncskolaiak 2.954 kor. 43 fill., c) Kisdodovodaiak 1.914 kor. 05 fill., d) főgymnasiumiak 3.750 kor. = 19.357 kor. 01 fill. (s hozzá jön még 10.654 kor. 17 fill., hátralekban maradt összeg).

Szegények tartására 5.678 kor. 80 fill., vegyesekre 5.874 kor. 91 fill.

B. Rendkívüli kiadásokra. Orvosi költségek törlesztésére 133 kor. 86 fill., polgári iskola építési kölcsön törlesztésére 941 kor. 38 fill., egyéb vegyes alpoktól kölcsönvett összegek kamatai 279 kor. 04 fill. = 1.354 kor. 28 fill.

Átmeneti kiadások (mező örök növekedése) 1.770 kor.

Előre nem látott kiadások 4.155 kor. 39 fill.

Költségvetés keretén kívüliekre: Állami bor- és husfogyasztási adóra 1899 dec. 2.566 kor. 60 fill., kezelők fizetése dec-re 132 kor. 62 fill., fizetési előlegekre 1.828 kor., átvonuló katonák után étkezési díjra 15 kor. 12 fill., átvonuló katonák után kiízetett kartalanítások 1.545 kor. 44 fill., bankkölcson törlesztésére szolgáló jövedelmeknek B)-ból A)-ba ártulása 22.000 kor., takarékpénztárakhoz az időközi feleslegekből ideiglenes gyümölcsöző betetekekre 87.491 kor. 96 fill., szeszfogyasztási pótdadó visszatérés egyeseknek 11 kor. 98 fill., aggpáldai épület (ujpostaház) építkezési költségeire 12.707 kor. 85 fill., községi potado visszatérítése 2.993 kor. 64 fill., a régi ovoda épületnek ideiglenes iskolai épülete átalakítására 1.510 kor.

Bankkölcson törlesztésére 72.400 kor.

Az 1900. évi kiadások összege 313.183 kor. 50 fill., melyet a 313.295 kor. 64 fill., bevételből levonván, pénztármaradvány 1900. decembe: végén 112 kor. 14 fill.

Az 1900. évi zárószámadás alapján egybeállított vagyon kimutatás 1900. december végén:

Vagyon: pénztármaradvány 112 kor. 14 fill., takarékpénztári betétben 55.483 kor. 63 fill., zárószámadás szerinti bevehető kötelesek 30.248 kor. 11 fill., kétes kötelesek 22.514 kor. 52 fill., közbirtokossági pénztártól követelés 919 kor., jövedelmező ingatlanok 1.264.180 kor., nem jövedelmező ingatlanok 139.600 kor., jövedelmező jogok 457.540 kor., jövedelmező értékpapírok 2.200 kor., nem jövedelmező értékpapírok 220.000 kor., jövedelmező ingóságok 7.203 kor. 20 fill., nem jövedelmező ingóságok 13.153 kor. 10 fill., = 2.212.153 kor., 70 fill.

Teher: zárószámadatai szerint kifizetetlenül maradt tartozások 26.210 kor. 26 fill., egyéb fizetetlen tartozások 58.658 kor. 25 fill., Pesti Hazai Takarékpénztárnál tartozás 1.445.625 kor. 40 fill., egyenleg mint tiszta vagyon 681.664 kor. 79 fill. = 2.212.158 kor. 70 fill.

Ipar- és kereskedelem.

A budapesti m. kir. állami felső építő iparis-kolában (VII. ker. Csömöri ut 84-86. sz. a.) a rendes tanfolyamra a beiratásokat szeptember hó 1-től 5-ig tartják.

A rendes tanfolyamon a tanítás tartama 3 év. Az intézetben nyert végbizonyítvány.
a) legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kőműves-, a kőfaragó-, vagy az ácsmesterség önálló üzésére;
b) legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesterei képzetség megvizsgálására szervezett bizottság előtt az építőmestervi vizsgálatra való jelentkezésre.

A tanulók a végbizonyítvány alapján az illetékes iparhatóság részéről munkakönyv kiadását igényelhetik. Azok a tanulók, a kik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot sikeresen elvégzik, a katonai szolgálatnál az *egyéves önkéntesség* kedvezményében részesülnek.

Az intézetbe rendes tanulókat felvételnél azok a 15. életévét betöltött, ép testi szervezetű, egészséges ifjak, a kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reáliskola négy alsó osztályát elvégeztek, továbbá, a kik az építő ipari szakiskolák két első osztályát jeles eredménnyel végezték. A jelentkezésnél az illetékes elsőfokú iparhatóság által hitelesített bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a tanuló az építő ipar terén már foglalkozott s legalább egy nyári szünetkor megfelelő két hónapot az építő ipar terén gyakorlati foglalkozásban töltött.

A jelentkezésnél szükséges iratok:

1. Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány.
2. A tanuló által elvégzett összes középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3. Az elsőfokú iparhatóság által hitelesített gyakorlati bizonyítvány, 4. Községi, városi vagy megyei orvos hivatalos bizonyítványa arról, hogy a jelentkező vedhimivel másodszer is be van oltva.

Azok a jelentkezők, a kik nem közvetlenül a középiskolából szándékoznak az intézetbe lépni s iskolai tanulmányukat legalább egy felévvel eiobb megszakították: *erkölcsei bizonyítványt* is tartoznak előmutatni.

A lefizetendő díjak: felvételi vizsgálat díja 6 kor., beiratási díj 4 kor., szertári biztosíték 6 kor. — A tandíj felelőnként 20 korona.

Az intézet igazgatósága készséggel ad bővebb felvilágosítást. Az igazgatóság.

A Kecskeméti vidéki iparkiallítás f. hó 11. nyitják meg és tart f. hó 25-ig. E kiállításon mutatják be a Pestmegyei Duna-Tisza közen üzött ipart együttesen az országnak. A kiállítás száma megközelíti a 600-at több, mint 2500m² területen. Ez a kiállítás magában foglalja a fa- és bútort-, fém-, kő- és agyag-, ruházati, bőri- és szőrt-, sokszorosító és papír-, valamint a többi vegyes ipar cikkeit. Ezeket kívül bemutatnak iparművészeti tárgyakat és a házi ipart; élelmezési iparckikkeket, műszaki és vegyszert ipart, járműveket, szőlészeti, borászati, gazdasági és képzőipari eszközöket, iparoktatást, segéd és tanone munka kiállítást. Oly iparágakat, amelyek a Duna-Tisza közen nincsenek, az ország más részéről is elfogadják.

A csáktornyai ipartestület előljárósága Godin Miklós testületi elnök elnöklésével a csáktornyai kereskedőkkel és iparosokkal értekezletet tartott, amelyen általánosságban örömmel elfogadták az előljáróságnak azt az indítványát, hogy Csáktornyan az ipartestület kebeben közösen betegsegélyző pénztárt létesítsenek s tekintetben a mozgalmat megindítják és az előzetes intézkedések megtételére egy bizottságot választottak, amelyek tagjai Benedikt Bela, Bachrach Győző és Mayer Hermán lettek.

Elutasított csődnitási kérvény. A szombathelyi kir. törvényszék, mint csődbíró, tárgyalta Schmal Karoly és társának a Szombathelyi városi takarékpénztár ellen beadott csődnitási kérvényét, mint teljesen alaptalan elutasította és nem adott helyt a kérvényező ügyvéd halasztási kérelmének. Együttal megállapították, hogy a megtamadott takarékpénztári tiszta eslekvő vagyon 239.000 korona. A megrohant takarékpénztár s támadással szemben megállta helyét. A piac nyugalmát törvényszéki döntés után teljesen helyreállott.

A Zalaszentgróti iparosifjusági egyesület tisztújító közgyűléset július hó 25-en tartotta saját helyiségében. Elnök: Bauer Rezső; alelnök: Weisz Lajos; titkár: Göcze Karoly; II. titkár: Antal Dezső; pénztárnok: Kovács Ferenc; leltárnok: Peter Janos; jegyző: Kreus Rezső; ellenőr: Zsiday József; könyvtárnok: Horváti Ferenc; háznagyok: Szakáll Lajos, Göcze Gyula és 11 választmányi tag, 4 póttag és 3 számvizsgáló bizottsági tag.

Hivatalos-rovat.

Utalással a vármegye törvényhatósági bizottságának a kutak, vízfogók és tókat bekerítése tárgyában alkotott 8842/84. s számú szabályrendeletére, felhívja a rendőrhatalóság a város közönséget beleértve a hegyi lakosokat is hogy a tulajdonát képező kutak kávéját ott ahol e nem volna, legalább egy méter magasságra emeltesse fő a vízfogókat és tókat pedig, ezen hirdmény közlé-

tételétől számítandó 15 nap alatt bekeríttesse, azokat a vízfogó gödröket és tókat pedig melyeket nem használ ugyanezen határidő alatt betemesse.

Ezen rendelkezés elmulasztása esetén az illető ellen a megtró eljárás fog megindítani.

Zalaegerszegen 1901. július hó 30-án.

Gaal
rendőrkapitány.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Sziagyi Dezső. az egykori igazságügyminiszter, a képviselőház volt elnöke, jelenleg a pozsonyi I. választókerület országgyűlési képviselője, a kiváló jogtudós, jeles személy, a hazának egyik oszlopos tagja, július 30-án este, amely napon Kalsbaddól fürdőzéséből megöött, hirtelen agyszélütésben, 61 éves korában elhunyt. A hazát váratlanul ért ez a nagy csapás mely megdöbbentést keltett az egész országban s a fővárosi lapok pártkülömbőség nélkül a legmelegebben emlékeznek meg a derek férfiú kiváló érdemeiről s főképp a mostani viszonyok között kétszeres veszteségnek tekintik elhunytát, mint oly férfit, akiben megvolt a politikai bátorság ugy felfelé, mint lefelé az igazságot nemcsak megmondani, hanem annak diadalra jutásáért tekintélyének egész súlyával küzdeni. A nemzet halottjának temetése óriási részvét mellett volt. Béke poraira.

József főherceg Nagy-Kanizsan. József kir. herceg hetfőn delben a budai gyorsvonattal Nagy-Kanizsára érkezett. Az állomáson fogadására megjelentek a többi közt Jankovich László dr. gróf főispán, Vécsey Zsigmond polgármester a városi hatóság élén; Tóth László kir. törvényszéki elnök, Viosz Ferenc főszolgabíró, és a katonaság részéről Cseh honvédeleztredes, a 20-ik honvédegyalozred parancsnoka. Jankovich főispán és Vécsey polgármester üdvözlése után a kir. herceg főispánnal, ennek negyesogátán a városba hajtatott. A korona-szaló előtt Knortzer György főparancsnok vezetésével kivonult önkéntes tüzoltóság képezett sorfaiat. Delután a kir. herceg kísérték az új kaszárnyához s megtekintette az építést és itt bemutatatta magának *Harkányi* Ede kereskedelmi tanácsost, a kaszárnya építkezési vállalkozóját. Másnap reggel a kir. herceg a nagy gyakorlóterén szemet tartott a 20. honvédegyalozred felett. Delben díszelőd volt, melyen a katonai meitóságokon kívül hivatalosok voltak: Jankovich László, gróf főispán, Csörtán Karoly alispán Vécsey Zsigmond polgármester, Tóth László kir. törvényszéki elnök Viosz Ferenc főszolgabíró és Knortzer György tüzoltó főparancsnok. A kir. herceg delután öt órakor Szekeshérvárra utazott. Maghavasára szalonkocsijában helyet foglalt Jankovich László gróf főispán is, a ki Budapestre utazott.

Megeyi rendkívüli közgyűlés Zala vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án deléltől 9¹/₂ órakor a vármegyei tanács gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek kizárólagos tárgyat dr. Gyömörey Vince bizottsági tagnak a központi hivatalos megvizsgálására kiküldött bizottsági elnökségről történt lemondása folytán új elnök megválasztása kepezendő.

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete Vécsey Zsigmond polgármester emöklésével tartott gyűlése a tanács javaslata Saller Lajos vállalkozót a városi palota és bernaz javítási és átalakítási munkálataival megbízta; a belső berendezést pedig házilag intézi el. Gutman S. H. cégnek 4.181 K 76 f. községi potápolvaszterest a közgyűlés elrendelte. A vadászati jog berbeadása tárgyában kötött szerződéseket a közgyűlés jóváhagyta. Két ingatlan vételi tárgyában a képviselő testület tagjai keftő szamban nem jelen jelen a közgyűlés nem határozott, hanem ugyanezeket a tárgyakat 30 nap múlva tartandó újabb közgyűlés tárgysorozatába tuzte ki.

Megeyi állandó választmányi gyűlés. A felfő évi szeptember hó 9-en tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre az 1801. évi megeyi költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése vegett az állandó választmányi ülése az 1886. évi XXI-ik t. c. 17. § a értelmében folyó évi augusztus hó 24-en, — ugyan a fent kitett közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának elkeszítése vegett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 2-án mindenkor deléltől 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyei tanács gyűléstermében fog megtartatni.

Közjegyző Nagy Kanizsan. Az igazságügyminiszter dr. Pihál Viktor uppesti kir. közjegyzőt Nagykanizsára athelyezte.

A csáktornyai Zrinyi emlékére „Muraköz” lapjarsunk ez ideig 2.004 kor. 67 fill-t gyűjtött egybe. Az összeg legnagyobb része Muraköz hazafias lakosságának adakozásából gyűjt egybe.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Schusztér Oszkár szakvizsgálatot tett tanárjelöltet és Erdős Tivadar okleveles tanárjelöltet a zalaegerszegi m. kir. állami főgymnasiumhoz helyettes tanárokká kinevezte.

Keszthely város képviselő testülete Nagy István városbíró emöklésével tartott gyűlésen a városi előljáróság bejelentette, hogy Festetics Tassillo gróf a nagybátyja által föltételeesen magára vállalt 28%-nyi községi potádo megterítést, amely az akkorinak ma már hetszerese, mint rea nézve nem kötelezőt, felmondja, amennyiben ezzel a áldozatkészséggel nem a közügyt szolgálta, hanem a többi adózó polgár érdekében hozott áldozatot. A képviselőtestület az átiratot az 1902 évi községi költségvetés megállapításánál figyelembe veszi, egyttal jogügyi felülvizsgálat s ennek alapján jogvéleményezés céljából egy bizottságnak adja ki. — Olvasata és tudomásul vettek az alispánnak rendeletét, melylyel a megeyi tiszti fizetések emelésére szánt 16% megeyi potádoók a községi költségvetésbe való felvételét elrendeli — Az 1902 évi

költségvetést 85.105 kor. 51 fill. bevétellel, 116.112 kor. 24 fill. kiadással s így 31.006 kor. 73 fill. mutatkozó hiánnyal állapították meg, melynek fedezésére 41% pótlék vetendő ki. — A tervezett Keszthelyi tapóczai h. e. vasutára az előljáróság javaslata 4.000 kor-t szabott meg törzsrészevevekben. — Megállapították a szabad fürdő és szabadkúrtó használatára vonatkozó szabályrendeletet s az utcák új elnevezésére és a házak számozására nézve elfogadták az előljáróság tervezetét.

Rajztanári kinevezés. A jászvári premontrei prépost új. Udvardy Ignac középiskolákra kepestett rajztanárt a nagyvairadi premontrei főgymnasiumhoz rajztanarra kinevezte.

A keszthelyi önkénytes tüzoltó egyesület ábból az alkalomból, hogy a Zalavármegyei tüzoltó szövetség évi közgyűlést f. hó 18-án Keszthelyen tartja, nagy ünnepélyt és mulatságot rendez. Lesz díszfelvonulás, a város nevezetességeinek megtekintése, társaselőd a balatonparti Hullám szállodában, a keszthelyi tüzoltó csapat gyakorlata, este néppünnyepély a Balaton partján és díszesönakozás a Balatonban.

A kisdödvök ünnepe. A Zalaegerszegi kisdödvök évszázó vizsgálatát július 29-én tartották, a vizsgálaton jelen volt dr. Ruzsicski Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, az ovoda-elügyelő bizottság tagjai és szép számban érdeklődő közönség. Reggel 8. órakor volt a Körmenai utcai ovodában, ahol előbb a nagyobakkal, aután a kisebbekkel tartott Arva Emilia óvodái vizsgálat, s főn mutatva be a kis gyermekek papír munkáit és rajzait. Az újonvónó hét havi üzög működésének megközelítő felmérése a jelen voltakat teljes mértékben kielégítő s a vizsgálat befejeztével a sikeres működésért a kir. tanfelügyelő elismerésének adott kifejezté t. Wastes utcai ovodában feltüz órakor kezdődött a vizsgálat; az eredményt is teljes elismeréssel találkoztak, a melynek a kir. tanfelügyelő Szagethy Elvira óvodához intézett elismerő szavaiból kifejezése is adott. Mindket helyen a vizsgálat után a kis apróságokra sütemeny várt, amit jó kedvvel s vig beszélgetés közt fogyasztottak el.

Zászlószentelési ünnepély. A perlaki önkénytes tüzoltó testület elhatározta, hogy a hazaszeretet szent tüzenek ápolása, a bajtársi szellem fejlesztése és erősítése a szerület és testvériség erzetének fenntartása, az összertartozásnak külső jel által való megszilárdítása céljából, 26 éves fennállásának emlékére f. évi augusztus hó 15-én zászlószentelési ünnepélyt rendez.

Tapóczva város 1902 évi költségvetésirányzatát a városi tanács 23.370 kor. 32 fill. bevétellel, 51.061 kor. 57 fill. kiadással állította egybe és ígykép a fedezetlen kiadás 23.370 kor. 32 fill.-t tesz ki, amelyet a 47.750 kor. 10 fill. adóaprva felosztva, a községi pótlék 1902 ik évre 57.9% lenne.

A Zalaegerszegi tüzoltó egyesület választmányja Boshán Gyula egyetli elnök emöklésével július 30-án ülést tartott, amelyen a Zalavármegyei tüzoltószövetség augusztus 18-án Keszthelyen tartandó évi közgyűlésére az egyesület képviselője Borbély György főparancsnokot, küldötték ki; elhatározták, hogy az egyesület céljaira Szent István Anály nappján a Baross-heggyen nyírt fánconulást tartanak s annak rendezésével a tisztikart biztik meg.

Változások a Szent Ferenc rendi körében vármegyei terülesten. A szent Ferenc rendiek Sándor Mihályról nevezett próciájában vármegyei terülesten a következő változások lesznek: P. Szitányi Ferenc Némethiárról Nagykanizsára, P. Albersdorfer Frigyes Bacsuszentlászlótról Nemetújvárra, P. Zangi Frigyes Nagykanizsáról Baross-szentlászlóra helyeztetek át.

Tanítói kinevezés és áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Mezei Miklós okleveles tanítót a perlaki állami elemi népiskolához kinevezte; Wálák Rezső perlaki állami elemi iskolai tanítót a felsőnázslói állami elemi népiskolához, Chályi Pál perlaki állami elemi iskolai tanítót a berzevici állami elemi népiskolához és Keszthely Gyula baczuszentlászlói állami elemi iskolai tanítót a perlasi állami elemi népiskolához athelyezte.

Nemagyarosítás. A m. kir. belügyminiszter Tarascsyovics Albert nagykanizsai lakos vezetéknévének „Tócslyi”-re, Krausz Ábraám nagykanizsai lakos vezetéknévének „Kövesi”-re kért átváltoztatást megengelte.

Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Rosner Rezső okleveles tanítót a szent adorján állami elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Iparvasut engedélyezése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Zierer Vilmos mikósi nagybirtokosnak engedélyt adott arra, hogy az endrédi majorból a zalabéri vasut állomásig iparvasutat építhessen.

Alapszabály jóváhagyása. A m. kir. belügyminiszter a keszthelyi építő iparos szakegyesületnek és a pacsai társaskörnek alapszabályait a bemutatási záradékkal elfogatta.

Zarándoklak Lourdesba. Augusztus hó 23-án indul el Budapestről Lourdesba az ez évi őszi zarándoklak Beesen Tiroon és Schweizon át. Útközben Innsbruckban, Einsiedelben, Lyonban, Genfben és Zürichben tart a társaság hosszabb pihenőt. Jelentkezéseket augusztus hó 5-éig fogad el Schultz Károly espres-plébános mint a zarándoklak lelki vezetője, Német-Mároka (Baranyamegye).

Műhimzes kiállítás Zalaegerszegen. A polgári leány iskola termében július hó 30-án egy műhimzes kiállítással egybekötött díjtalan himzesoktatást rendez a nagykanizsai Singer Co. Varróegyesület társaság, melyre hölgyközönségünk figyelmet felhívjuk. A kiállítás megtekintése, valamint az oktatás teljesea díjtalan.

A buza, rozs, árpa és zab várható termése vármegyei területén a június 20-iki adatok alapján a földmvelésügyi miniszterium által egybeállított kimutatás szerint: *buzából* a remélhető termés 6.36 q átlag szerint 588.700 q, *rozból* 5.75 q átlag szerint 486.400 q, *árpából*

5.51 q átlag szerint 191.700 q, zabból 525 q átlag szerint 118.600 q.

Öngyilkos gazdász. Keszthelyen Jahn Ernő, a gazdasági tanintézet másodéves hallgatója, egy budapesti építész fia, szíven lőtte magát és rögtön meghalt.

A balaton füredi fürdőt a lapunk szerkesztőségéhez beküldött 8-ik számú névsor szerint július hó 4-ik bezárólag 993 fürdővendég látogatta.

Öngyilkosság. Kovács Elek nagylengyeli jómódú földmives a feletti bánatában, hogy váltó jótállás miatt nagyobb összeget kell fizetnie és emiatt ingatlanaira az árverést már kitűzték, magát felakasztotta.

Az ideai termés. A tótszentmárt oni körjegyzőségéből a következőket írják nekünk:

A mezőgazdasággal foglalkozó népiünk szomorú napok közöttöttek be az ideai aratással. — A múlt év őszén elszaporodott mezei egerek a vetéseket teljesen tönkre tették, — s amit meghagytak, azt meg a hosszú téli fagyok ölték ki, úgy annyira, hogy az őszi vetések nagy részét, az év tavaszán fel kellett szántani.

Az így nyert területek kukoricával lettek beültetve, melyek kezdetben vérmes reményekkel kecsegtettek, de — a már több mint két hónap óta tartó szárazság következtében — azok is teljesen tönkre mentek s így vidékünknek tavaszi termésre sincs kilátása.

Községeink lakossága, ezek következtében, a legnagyobb nyomornak néz elé, mert nemcsak az előre felszedegetett költsön gabonát nem tudja vissza adni, hanem sem kenyere, sem vetőmagja nem lesz.

Ily körülmények között tanácstalanul állunk azon fontos igények kielégítésével szemben, melyek a pénzügyi hatóságok részéről támasztanak; mert kisgazdáink nemcsak ez évre, hanem beláthatatlan időig fizető képtelenné váltak.

A gabona és kukorica termésén kívül is pusztította a nagy szárazság az összes takarmányfeleket is, úgy, hogy gazdáink kénytelenek a létfenntartáshoz feltétlenül szükséges haszon állataikat olcsó áron elvesztegetni. — Ily körülmények között, hogy miképp fogja népiünk fel szaporodott adótarozásait rendezni — erre felelni nem tudunk.

Halál vigyázatlanság folytán. Az Ujlaki Hirschler és fia cég kotóri gőzfűrésznél július hó 27-én Jankóczy Vince 16 éves kotóri lakos, olajozó munkás, a tilalom ellenére, hogy munkájával előbb végezzen, olyankor olajozta a gépet, mikor az még működésben volt. A kerék ruháját megkapva a transmissiót tartó oszléphez sodorta és mellkasát úgy összeszorította, hogy rögtön meghalt s a helyszínén azonnal megjelent orvos már csak a halált konstatálhatta.

Piaci gabonaárak városunkban f. hó 2-án 50 kilogrammonként: *buza* 7.20—7.40 fillig; *rozs* 6—6.20 fillig; *árpa* 5—6.30 fillig; *zab* 6 kor.; *tengeri* 6.20—6.30 fillig.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén július 28-án a hivatalos adatok szerint: lépfene: Resznek 1 u., Balatonmagyaród 1 u., Gelse 1 u., Vindornyalak 1 u., Zebecke 3 u., Galsa 1 u., Gógánfa 1 u., Kővágó Ors 1 u., veszettség: Alsó-Pákok 1 u., Keszthely 1 u., Badacson-Tomaj 1 u., Káptalantóti 1 u., Köveskál 1 u., Rihkór: Badacsony-Tomaj 1 u., Sertésorbané Vallus 6 u., Szécsi-Sziget 1 b., Haláp 3 u., Kabolcs 3 u., Kővágó-Ors 9 u., Mind-Szent-Kál 1 u., Kistalud 4 u., Sertésvész: Hidvég 1 u., Resznek 2 u., Szent-Györgyvölgy 1 u., Nagy-Récsé 4 u., Rigyócz 1 sz., Szepetnek 1 sz., Alsó Pákok 2 u., Sármellék 11 u., Szent-András 1 m., Szentgyörgyvár 2 m., Vindornya-Lak 4 u., Zala-Szántó 5 n., Bánok-Szent-György 8 t., Letegye 1 u., Pusztá-Magyaród 1 m., Gsonkahegyhát 4 u., Kustánszög 6 u., Milej-Egyházzsög 2 u., Nagy-Lengyel 1 m., 2 u., Ormándlak 1 u., 2 m., Pálhászeg 3 u., Rozsásszeg 3 u., Misefa 1 m., Pádár 8 u., Zala-Apáti 2 m., Helyefő 5 u., Nyírád 1 m., Prága 8 u., Szőcz 12 u., Lesencze-István 5 u., Boldogfa 4 u., Csatár 4 u., Döbréte 1 u., Gyürüs 7 u., Kemend-Ollár 11 u., Söjtör 1 m., Szepetk 4 u., Véged 1 m., Nagykanizsa 7 u.

Vetőmagvak. Mauthner. Az elmúlt heti gyakoribb zivataros eső következtében néhány magféle, mint *Lucerna*, *muhar*, és *tarlórépa*, nagyobb mértékben kelt. *Homokbüköknyit* és *télibüköknyit* csekély mennyiségben arattak és ebből kifolyólag előbbiért 45 koronát, utóbbiért 25 koronát szivesen adnak 100 kilónként. Közömben a homok és télibükökny helyett igen ajánlatos *őszi borsót* vetni, amely nem tulszigürül tél esetében ép oly bő takarmányt ad. Jelenleg őszi borsó *gazdák* számára részletezve 8 koronán kel 50 kilónként *Biborhere* iránt az érdeklődés meglehetősen lan ha. A jövő *vörösheremag* termést illetőleg ma még igen korai volna határozott véleményt adni, mindazonáltal *paszások* már állatszanak, hogy *rossz* áttelelési következtében a jelenlegi hereterületek határozottan kisebbek, mint más évekre és hogy takarmányzúka miatt ez idén kevesebb herét hagynak majd állva maghozam részére, mint máskor.

Nyári vasúti menetrend. Ervényes május hó 1-től *Zala-Egerszegről* indul: a) *Bobára* 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 12 p. délután; b) *Csáktornyára* 4 ó. 59 p. reggel, 5 ó. 52 p. délután. *Zala-Egerszegről* érkezik: a) *Bobárról* 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 45 p. délután, 9 ó. 47 p. este; b) *Csáktornyáról* 9 óra 15 perccel reggel, 8 ó. 24 p. este. *Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között:* *Zala-Egerszegről* indul *Szent-Ivánra* 6 ó. 42 p. reggel, 11 ó. 42 p. délelőtt, 2 ó. 33 p. délután, 8 ó. 30 p. este. *Zala-Egerszegről* érkezik *Szent-Ivánról*: 8 ó. 05 p. reggel, 1 ó. 57 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 9 ó. 47 p. este; *Szent-Ivánról* indul: a) *Nagy-Kanizsára* felé 5 ó. 55 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 3 ó. 13 p. délután (gyorsvonat), 9 ó. 05 p. este, 2 ó. 21 p. éjjel; b) *Szombathely felé* 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 17 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. *Nagy-Kanizsáról* a vegyes vonat *Szent-Ivánra* érkezik 7. ó. 2 p. este.

I R O D A L O M .

A reformáció. A fanczia nemzet, a mely mindenbe a maga eleven szellemét vegyíti, egy tudományt és egy európai mozgalmat sem hagyott anélkül, hogy szellemével új formára ne költötte volna. Pulszky Ferenc fiatalkori utazásai közben Párisba is elvetődött és itt azt mondta egy francia dámanak: „Milyen csudálatos a németek mennyivel röbbit tudnak, mint Önök és mégis Önök mennyivel könnyebben megértik az embert. Nekem úgy tetszik, mintha megértenék mindent. A hölgy erre azt felelte: „Igen barátom jegyezze meg, hogy a németek mindent tudnak, de semmit sem értenek meg; mi franciák igen keveset tudunk, de mindent megértünk a világon.“ A francia nő mondása tényleg az egész nemzeti karaktert jellemzi. A legmagasabb ideák sem zárkozhatnak el a francia szemnek különös átalakító hatalma előtt. Maga az a nagy szellemi mozgalom, mely reformáció név alatt át járta egész Európát és az emberek minden csepp vérét, Franciaországban még ez is új és eredeti jelleget öltött. Calvin János, igazi nevén Chauvin, új alakot adott a protestantizmusnak és az ő világos és egyszerű tanításában terjedt tovább a reformált hit, mely nálunk is legnagyobb részben az ő általa formulázott alakban kalvinizmus néven terjedt el. A magyar reformáció történetéből Dévai Biró Mátyás neve ragyog felénk. Járt a híres krakkói egyetemen, aztán katolikus papja lett a boldogkői községnek. Itt ismerkedett meg Luther tanával 1529-ben Wittenbergába ment tanulmányai folytatására, Melancthon nál lépett itt közeli viszonyba. Visszatérve Budán adott prédikátor, majd Kassán, tantételeit itt tette közzé. Becsen raboskodott, majd Szapolyai is elfogatta, végre Sárovaron Nádasdy Tamás oltalma alatt vonult meg 1535-ben. Azután is sokat hányódott. Innen kezdődik írói munkássága, néma betűje hangosan hirdette a reformáció nagy elveit. A francia és magyar reformáció történetét gyönyörűen beszéli el a Nagy Képes Világtörténet 126. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérré. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

„Magyar Méheszek Zsebnaptára“. Egy igazán hasznavehető, sőt mondhatjuk: úgy a kezdő, mint a már gyakorlott méhészre nézve nélkülözhetetlen zsebkönyvecske előfizetési felhívását vettük, mely az 1902. évre a fönnebbi címmel Paczek Béla m. orsz. méhész-egyleti tag által szerkesztve, Nánásv István nagybányai nyomdász kiadásában hazánk legavatottabb méhészeti szakíróinak szíves közreműködése mellett, izléssel kiállítva, csinos vászonkötésben s 16 old ivnagyságban, körülbelül 18 íven fog a naptári részen kívül gazdag tartalommal s az okoszerű méhészeti sikeres üzéséhez megkívántó különböző följegyzésekre alkalmas; táblázatokkal ellátva, folyóévi szeptember hó végén megjelenni. — Emevalóban hézagpótló zsebnaptárt, melynek előfizetési díja—folyóévi szeptember hó 1-jéig beküldve—bérmentesen 1 korona 30) fillér utánvétellel 1 korona, 60 fillér s melynek bolti ára 2 K lesz, a legmelegebben ajánljuk mindazon tisztelt olvasóinknak, kik a méhészeti, a nemzetgazdasátnak ezen immár annyira mgis új eura emelkedett kedves és kiválólag hasznos újja iránt érdeklődéssel viseltetnek. Különösen kívánjuk hangsúlyozni, hogy a szerkesztő és kiadó a M. országos méhészeti egylet útján megrendelt példányok árából 10 százalékot az egyesület mérzértékesítő osztálya javára, tehát minden méhész valóban pártolásra méltó nemes célra ajánlottak fel.

A „Zenélő Magyarorszag“ zongora és hegedűzenemű folyóirat 15-ik füzeté tartalma: I. Dóczy József „mineen párja galambomnak“ — Tiszán innen, Tiszán túl“ magyar dalát. II. Lányi Ernő „A jósnő jellem darabját. III. Strauss József „A szirén“ Polka mazurkát. IV. Loerwe Károly „Az óra dalballadát. Ily gazdag tartalommal jelenik meg A „Zenélő Magyarorszag“ minden füzeté. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Előfizethetni a „Zenélő Magyarorszag“ (Klöckner Ede) zeneműkiadóhivatalába Budapest VIII. József körút 24, intézendők, a honnan mutatvány füzetet 60 fillér beküldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

A Stuartok koronája. Brandes beszéli „Lengyelország“ című könyvében, beszámoló lengyelországi utjáról, hogy a pétervári muzeumban egy orosz elkallauzolta őt a lengyel terembe. Itt körölnézve látta a diadalmas zászlókat, melyeket valaha a szabad lengyel hadak feje fölött lobogtatott a szél, a trónszéket, melyen Szobieszky János ült, végre figyelmessé tették egy szekrényre, melybe a lengyelek magna chartája van zárva; itt őriztetik a Lengyel alkotmány mint mezeumi tárgy. Leírja, mily szívfacsarító és elszomorító e gondolat. Nem ez az egyetlen korona és trónszék és alkotmánylevél, mely muzeumba került. Edinburgban is van egy heimeleszégélyes, gyönyörös aranykorona, tetején keresztrel, mely oly rögtön nem érte nemzeti király fejét. A Stuartok koronája ez az a korona, mely egyszer a szépséges szép Stuart Mária fején ragyogott. E nemzeti jelvényt most Edinburgban őrzik, ez is mint mezeumi tárgyat. Ennek a koronának szép színes képét közli magyar földön először a Nagy Képes Világtörténet 127. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérré. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

Közgazdaság.

Zalaegerszeg és vidékének szőlőbirtokosaihoz.

Hazánk e szép vidékén a meglehetősen elhanyagolt

állapotban levő szőlők felújítása, illetve jó karba hozása végett telepedtem le.

Itt létem alatt azt tapasztaltam, hogy bár egyesek nem kimélnék semmi áldozatot s a megfelelő szakértelem birtokában szőlőjüket a legjobb karban tartják, mégis a legtöbbben bár megfelelő anyagi tőkével rendelkeznek, szőlőjük művelését egészen olhanyagolják, holott okszerű művelés mellett azok nem csak örömet, hanem jó termést is biztosítanak tulajdonosainak.

Talán felesleges mondanom, hogy elmúlt az a boldog idő, amikor kis fáradság és csekély anyagi kiadás mellett gazdag termést kaptunk. A mostani időben sok költséggel, nagy anyagi áldozattal jár a szőlőknek alapos és rendszeres kezelése. És sajnos, akik esetleg meghozták a az áldozatát, sikert a kellő szakértelmet nélkülöző munkások alkalmazása mellett nem érnek el.

Hozzá kell látnunk a felújítási munkálatokhoz kellő szakértelem alkalmazásával!

Ügyelni kell a talajra. Továbbá táblaként egy-egy fajú szőlőt ültessünk, mely a tábla talajának leginkább megfelel!

Fajok szerint kezeljük szőlőinket, mely célból különösen ajánlom a még szőlőültetésre nem használt, délkeleti vagy délnyugati fekvésű földeknek szőlővel betelepítését alapos és rendszeres kezeléssel és pedig 1) alapos ültetéssel, döntéssel és bujtással; 2) fajok szerinti alapos és biztos metszéssel; 3) a bornak tiszta és fajok szerinti kezelésével. — Ily eljárás mellett borainkat megfelelő árban és biztosan értékesíthetjük.

Megbízásokat d. e. 10—12 és délután 3—5 óráig lakásomon, (Zalaegerszeg, Sip utca 8 szám alatt) elfogadok.

Finck Henrich

okl. szőlőkezelő.

Süketek hallanak.

„Die illustrierte Welt“ című folyóirat, (Chiswick High Road No. 626 London W) egy csodálatos gyógymódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az újság ezen száma mindenkinek ingyen megküldhetik, ha a címét a szerkesztőségbe beküldi.

100.000 márka 100.000.

Madártani feladat.

Egészen új s érdekes dolog ez. Olvassa el ki ki, mi a teendője! 4000 márkát nyerhet. Feladatunk meg tudni, hogy ki állít össze madárnevekből legnagyobb névsort, ha csak a következő betűket szabad használni:

K K u k s s r a k l g p a k g d i

H c e

T F b m n o v w o o s p s s y i c h k t c

Madár alatt értünk minden tollas állatot, mint pl. a tyusok, a varjú, az éneklő madarak minden faja stb. Egy betűt annyiszor használhat egy név képzésére, mint ahányszor fentü lajstromban előfordul.

Mindenkinek, aki egy lajstromot beküld, legalább 25, vagy több különböző madárnévvel, egészen ingyen 4000 márka vagy kevesebb díjját adunk.

Minden nap nagy díjjal osztatnak ki!

Ha a lajstromot elkészítette, töltsé ki az alul található rovatot pontosan és küldje be címünkre.

Mellekkeljen hozza egy czimzett és bélyeggel ellátott borítékot és díjját fog kapni. Ezt akkor kapja meg, ha a „Die illustrierte Welt“ című folyóirat előfizetője lesz.

Mindenki, aki 25 különböző madárnévről egy lajstromot hoz-zank beküld, díjját kap; ezen díjak következőképp osztatnak ki: Minden nap a legjobb lajstrom beküldője egy arany orat kap; a második legjobb megoldás díja egy pompás tea-service; a legkezelebbi jó megoldás beküldője minden nap egy konyhai Saah gyémánt és rubin gyűrűt kap; az erre következő legjobb aranyból kap ajándékot.

Az erre következő minden egyes szabályszerű megfajítás díja valamely szolid értékű tárgy. A díjak naponta szétosztatnak. Tebat nem kell senkinek sem sokáig várnia, hogy az eredményt megtudja. Az sem tesz különbséget, hogy aznap kezon vagy korán kapjunk a levelet! Az összes tennivalója abban áll, hogy ezt a hirteltest hoz-zank beküldi, s ha a lajstroma a megerkezés napján legjobbj: az arany óra az öné; ha a második legjobbj: megkapja a tea service-t és így tovább. Egy díjjal azonban biztosítunk az Ön számára mindenesetre. Ez nem szemfényvesztés! Mi 1,000,000 előfizetőt akarunk nyerni, s azért nem kérünk előbb pénzt, csak azután, mikor már ön tudja, hogy milyen díjjal nyert lajstroma.

Naponta d. u. 4 órakor egy bizottság nyitja fel a leveleket és ez iteli oda a díjjakat a feat emibett modon. On aztán tudósítva lesz, hogy milyen díjjal nyert és ha meg van vele teljesen elgedve, akkor küldje be a „Die illustrierte Welt“ előfizetési árát és a nyert díjjal rögtön küldjük. Gondos csomagolásért kezeskedünk. Sokan csodálkoznak fognak, talán azt is mondják, hogy ily ígéret lehetetlen, de nekünk van pénzünk, meg tekintélyünk; tudjuk egészen biztosan mire vállalkoztunk és ezen ügyes idea által apránként egy millió előfizetőt szerezhetünk; akkor tudjuk, hogy ez a millió mingk-barátainak ajánlani fog, úgy hogy idővel az előfizetők száma nni fog kétszereződni. Készek vagyunk több mint 100,000 márkát áldozni hogy célunkat elérjük és ha ezt a sommát elhasználtuk: a feladatot visszavonjuk. Ne várjon tehát addig, míg késő lesz. Ugy számít tunk, hogy 1902 január 2-ig fog tartani ez a feladvány.

Függetlenül a többi díjjaktól, annak, aki a legcsinosabb és legjobb listát küldi be, 1000 márka arany díjját adunk.

A bizottság naponta itel díjjakat; a külön díjj azonban 1902. márcziusában fog kiadatni. Minden madárnevet elfogadunk, amely a lexikonban előfordul.

A „Die illustrierte Welt“ egy nagyon derék, tisztességes vállalat, mely ígéreteit pontosan bevaltja.

Legjobb ajánlataink vannak; minden hirdetési iroda s Londonban mindenzületember adhat Önnek felőlünk tudósítást.

Név és cím:

Kérjük a levelek eléggé bérmentesítését. Elégtelenül, vagy nem bérmentesített leveleket nem fogadunk el.

„Die illustrierte Welt“, 326. Chiswick High Road, London W. Angol ország

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — meg: bluzokra és ruhákra fekete, fehér s színes 65 krtól 14 ftt 65 krig méterenként, küldünk mindenkinek **porto és vámentesen lakhelyre**. Mintákat postafordultával küldünk. Schweiczba küldött levelekre kétszeres póstabélyeg ragasztandó.

G. Henneberg selyem gyárak (cs. és k. ndvari szállító) Zürichben

Nyilt-tér.

Egy az általános jólézésre nézve még mindig kevésbé ismert szer gyógyhatásáról a következő hányilatkozat előbizonyíték.

Bizonyítvány. Alulírott hálás köszönetet mondok az 1900. évi január hó 22-én *Wilhelm Ferenc gyógyszerész* úrnál *Neunkirchenben Bécs* mellett megrendelt és a postán megküldött *Wilhelm-féle csusz és kőszvényellenes vértisztító theáért*. A thea megtette óhajtott hatását még pedig, mielőtt annak felét elhasználtam volna, körülbelül 8 nap alatt a borzasztó kőszvényes fájdalom a balcsípőben és csontban, amely már 3 hónapon át tartott és álmatlan éjszakai okozott dacára minden orvosi szernek, megszűnt úgy, hogy az ágyat elhagyhattam és a házi teendőket elvégezhettem. Ajánlom mindazoknak, akik hasonló betegségben szenvednek, hogy tegyenek kísérletet *Wilhelm Ferenc* urnak, *Neunkirchenben Bécs* mellett gyógyszerésznek ezen olcsó és hatásos vértisztító theájával — Tisztelettel *Huber Borbála* „Rösl” mellett, *Aesch-Nestebachban, Zürich Kanton Svájc* 1900. évi február 10-én.

Nestlé gyermekliszt!

a legtökéletesebb táplálék

kis gyermekek részére.

Egy adag 1 kor. 80 fill.

Kísérletre féladag 1 K.

Nem kell hozzá semmi tej!

Ez a leghíresebb, több mint

harminc év óta bevezetett

és kipróbált tápszert gyerme-

keknek pótolja az anyatejet.

Hasmenés és hányás ki-

zárva.

A Nestlé-gyár évenként

35 millió adagot produ-

kál. Naponként 132.000

liter tejet használ fel.

Főraktár: F. Berlyák Bécs I. Naglergassel

Nestlé kondenzált teje cukorral 1 adag 1 kor.

„Nestlé kondenzált teje cukor nélkül, ujdonság”

egy adag 1 kor.

Kapható minden gyógyszerertárban

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

Malombérbeadás.

A báró Harkányi Károly örökös tulajdonát képező zalaszentgróti turbinás vízimalom, 60 lóerejű vízerővel teljesen új turbina felszerelés és szilipekkel, sima és magas órlésre berendezve, körülbelül napi egy waggon órlóképességgel, megfelelő lakással és mellékhelyiségekkel együtt 6 esetleg 12 évre bérbeadandó. A malom bármikor megtekinthető a helyszínen, hol minden közéleti felvilágosítás kapható.

Paál Viktor.

urad. számtartó.

Cs. és kir. 5 hadtest hadbiztossága.

2772. szám.

Hirdetmény.

A katonai igazgatóság — kétszersültgyártás céljából — tisztasuly 1670 métermázsba buza — sütőlisztet — a budapesti gőzmalomok 3-ik mustrája szerint — vásárol.

Az illető irásbeli, egy korona bélyeggel ellátott eladási ajánlatok f. évi augusztus hó 25-én d. e. 10 óráig a pozsonyi cs. és kir. 5 hadtest hadbiztosságához beküldendők.

A megvásárolt liszt beszállítandó.

a) a pozsonyi katonai élelmező raktárba:

1901. szept. közepén 280 mm.) díjmentesen a pozsonyi
okt. " 300 ") nyi malomligeti élelmező
nov. " 280 ") mezési raktárba.

b) a komáromi katonai élelmező raktárba:

1901. szept. végén 200 mm.) díjment az élelmező raktár
okt. " 200 ") elhatároz. szerinti, a Duna
nov. közepén 156 ") jobb vagy balparti rakt.

c) a soproni katonai élelmező raktárba:

1901. szeptember közepén kétszázötvennégy mm. díjmentesen.

A fizetés az átvevő katonai élelmező raktár részéről — kamat levonat nélkül akadálytalan átvétel után azonnal történik. A közlelő fizetési módokat az alább jelzett szokványfüzet X. cikkében foglalják.

Mint hogy a liszt kétszersült gyártásra szolgál — tehát csakis kifogástalan minőségű, kiváló ép búzából származó lisztre van szükség.

Az ajánlott lisztből *mustraként* és pedig: 1 leg-
alább 20 kg.-nyi bepecsételt zsák, 1 legalább 1 kg.-ny bepecsételt zsák és egy 100 gr.-nyi csomagocskát küldendő.

Részletajánlatok szintén elfogadhatók; a katonai ügyelőség fenntartja magának ennélfogva a jogot, az ajánlattevőket vagy az egész szükségletet vagy csak egyes részleteket szállításával megbízni.

A vétel a kereskedelmi szokványon alapul, az eladó ennélfogva köteles a vevőnek (katonai élelmező raktár) vétel alkalmával a kötelezettséget átadni.

Biztosíték alól az eladók elv szerint felelősek, a katonai ügyelőségnek azonban joga van, a vett liszt értéke utáni 10% biztosítékának letétele az illető kötelevel átadása alkalmával követelni.

14 napnál rövidebb időre lekötött és a fent elősoroltaktól eltérő kikötéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Figyelembe kívül hagyatnak továbbá az utólagosan vagy távirati uton beküldött ajánlatok is.

Az irásbeli ajánlatok a borítékban határozottan mint olyanok megjelölendők.

A közlelő, a vételre vonatkozó feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. élelmező raktárak levélt. évi július hó 22-ől kelt szokványfüzetben találhatók.

Az ajánlatok feletti elhatározás a cs. és kir. közös hadügyminiszteriumnak van fenntartva.

Pozsony, 1901. július 22-én.

Cs. és kir. 5 hadtest hadbiztossága.

Bérbeadás.

Zalaegerszegezen a Körömdi utcában 8 szám alatt Kovács István tulajdonát képező

szappan gyár,

bolthelyiséggel és teljes felszereléssel együtt, valamint a megfelelő lakással 1901. évi november hó 1-én kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

a háztulajdonosnál.

ÁRVERÉS.

Folyó 1901. évi augusztus hó 12-én és következő napjain Letenyén egy nagyobb urasági birtokon levő

elő és holt fundus instructus elárvereztetik.

Strausz Dávid

Berlin, S. W. Junkerstrasse I.

Értesíti a megyebeli birtokosokat és a tejjgazdaságok kezelőit, hogy vevője van *babra, mákra és hagymára 4-500 waggon* mennyiségre készpénzfizetés mellett; eladó ki-vánatára ovadékok is ad. Van továbbá *szőlővesszője* waggon-szállítás szerint A berlini piacon már van szőlő s így felkéri a szőlőbirtokosokat, hogy mielőbb küldjenek be neki árukat és pedig főnem és közép szerű szőlőből. *Vajjal* már is nagy üzletet csinál s így irányban is kér a tejjgazdaságok részéről ajánlatot.

A cég megbízhatóságáról k. l. l. felvilágosítás nyerhető a földmívelésügyi m. kir. miniszteriumtól.

ad. 4350/szám tkv 1901.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Horváth Lajosné, Kovács Örsze végrehajtónak, Peterfi László és Peterfi Mária végrehajtást szenvedő ellen 400 kor. tőkekövetelés és járulékok iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő sőtörői 1062 sztjkvben végrehajtást szenvedettek tulajdonánál fölvetett következő ingatlanokra: + 1579 hrszám alattira 121 kor. + 1013/2 hrszám alattira 220 kor. + 984/6 hrszám alattira 399 kor. + 1052/2 hrszám alattira 1068 kor. + 93/a hrszám alattira 768 korona II. sőtörői 81 sztjkvben + 1146/2 hrszám alattira 185 korona, III. sőtörői 261 sztjkvben 1220 hrszám alattiból 40/42-ed részjárulékkára 443 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi szeptember hó 23-ik napján délel 10 órákor Sőtörőn a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 12 kor. 10 f., 22 kor., 39 kor. 90 f., 106 kor., 80 f., 76 kor. 30 f., 18 kor. 50 f., 44 kor. 30 f., készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. e. 48 §-a alatt jelzett ártólammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. e. 170 §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kirávi törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1901. évi május hó 25-ik napján.

Rutich kir. törvénzéki bíró.

Gyomorbetegeknek.

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhűg, vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajtásban, gyomorkatharusban, gyomorgöröcsben, gyomorírájaldombban, nehezen emésztesben vagy elnyalkasodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású emésztési és vértisztító szert ajánljuk, mely az

Urich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejnek talált növényekből jó herral vegyítve készült, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a voredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és határozottan működik az egész seges vérképződésre.

Ezen bornak keltő időben való használata mellett minden jelenség, mint főtájás, felhőfőgés, gyomorgöröcs, melyek idült gyomorhajtóknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájaldalmak, szivverés, áimatianság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott, kinezés, vérhiány a legtöbb esetben a biányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növénybor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növénybor üvegeket 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerertárakban Zalaegerszegezen, továbbá Zala-Szent-Gróth, Vasvár, Körömdi, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Deveser, Kis-Czell, Mura-Szombat, Bellatinca, Marczali, Tapolca, Nagy-Kanizsa, Letenye, Csakortanya, Perlak, Szombathely Csabrendek, Sarvár, Némethújvár, Szentgothárd, Oriszentpéter, Alsóledva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Papa gyógyszerertárakban, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák magyar monarchiában a gyógyszerertárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerertárak 3 vagy több palack növénybort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Egy, esetleg két
jó házból való fiu
TANULÓUL FELVÉTELEK
Vágó János
könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

ad 4497 szám/tkv 901.

Arverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a Zala vármegyei takarékpénztár végrehajtónak ifj. Woller Károly és társai végrehajtást szenvedők ellen 405 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a rádi 1268. sz. tjkvben + 1294. hrszám alatt ifj. Woller Károly tulajdonán felvett ingatlanra 760 kor. II. a rádi 1151 sz. tjkvben 535 hrszám alatt ifj. Woller Károly és neje Német Anna tulajdonán felvett ingatlanra 93 korona; III. a rádi 155 sz. tjkvben + 534 hrsz. alatt felvett ingatlanból ugyanazok 2/6-od rész jutalekára 53 korona IV. a rádi 387 sz. tjkvben 1979. hrsz. alatt öreg Woller József tulajdonán felvett ingatlanra 59 korona. V. a rádi 1252 számú telekkönyvben ugyanannak tulajdonán felvett következő ingatlanra: + 41. hrszám alattira 320 kor. + 478. hrszám alattira 85 kor. + 1085. hrszám alattira 4 kor. + 1653. hrsz. alattira 275 korona + 1668. hrszám alattira 57 kor. + 1076/69 hrszám alattira 57 kor. + 1077/6 hrszám alattira 92 kor. VI. a rádi 724. sz. tjkvben + 153/a hrszám alatt Woller János tulajdonán felvett házra 36 kor. VII. a rádi 1227. sz. tjkvben + 1534. hrszám alatt felvett ingatlanból Woller János 1/2 részjutalekára 163 korona ezennel megállapított kiküldési árban az arveres elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi október hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Rádon a közseg hazánál megtartandó nyilvános arveresen a megállapított kiküldési áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 76 kor., 8 kor. 30 fill., 5 kor. 70 fill., 5 kor. 90 fill., 32 kor., 9 kor. 50 fill., 40 fill., 27 kor. 50 fill., 5 kor. 70 fill., 5 kor. 70 fill., 9 kor. 20 fill. 33 korona 60 fill., 16 korona 30 fillert készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. c. 48 §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt övadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekvi hatóság.

Zalaegerszegen, 1901 évi július hó 10-én.

Rutich kir. törvénzéki bíró.

2858/kig. 1901.

Hirdetmény.

A Bárány szálloda (pület összes ajtó és ablakainak újabb külső festése a v. tanács által 1901. évi augusztus hó 5-én délután 3 órakor a városház kis tanácsstermben nyilvános árlejtésen fog kiadni. Felhívják a vállalkozni szándékozók, hogy a kitűzött időben 40 korona bánat pénzzel jelenjenek meg.

Zalaegerszegen r. t. város 1901. évi július 27-én tartott tanácsüléséből.

Fülöp József
h. főjegyző.

Várhidy Lajos
polgármester.

Egy csoda

Schveiczból.

Alulírott cég utánvét mellett megkeresésre küld bárkinek a kereskedelmi világban eddig nem létezett ár mellett

csak 3 koronáért

vámmentesen egy kitűnő, pontosan járó, 24 óráig eljáró órát 3 évi jótállással.

Ezen kívül minden megrendelő ingyen kap egy aranyozott, finom óraláncot. Ha az óra nem tetszik, készségiel visszaváltják, vagy az árat visszaküldik.

Scheiczer Uhren-Eugros-Etablissement

Basel Eclairung (Schveicz).

Ezereknek küldött már teljes meglegedésre.

556 szám/v 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a zalaegerszegi kir. jarasbíróság V. I. 420 számú végzése által a zalaegerszegi központi takarékpénztár végrehajtató javára Ebergényi Gizella nagykapornaki lakos ellen 300 kor. tőke, ennek 1901 évi majus 8-tól jaro 6% os kamatja, ugy járuléka erejéig erandelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírósággal felolajolt es 690 kor. becsült lovak, gazdasági eszközök es butorool allo ingóságok nyilvános arveres útján leendő eladatasa elrendeltetven, — ennek a helyszínen, vagyis Nagykapornakon leendő eszközlesere 1901-ik augusztus 12-ik napjának délelőtt 10 órája nataridőül kitűzetik es ahhoz a venni szandekozok ezennel oly megjegyzeséssel hivatalos meg, hogy az erintett ingóságok ezen arveresen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet igeronek becsaron atul is eladadni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltetelek szerint lesz kitűzetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1901. évi július hó 26-ik napján.

Nemes Sándor kir. bir. végrehajtó.

Néhai Házas Sándorné

szül. Hegedüs Annának

ingatlan hagyatéka, ugymint a Rigó-irtásban egy darab szántóföld, valamint a Csiszár kútnál fekvő egy darab szántóföld, a Zalaegerszeghegyi szőlő terméssel s végül az alsó-utcai 8 sz. ház

szabadkézből eladó.

Bővebbet az örökösöknél Zalaegerszegen.

Meseszerü

Hihetetlen!

olcsó a mi általánosan kedvelt és számos elismeréssel kitüntetett

10 óra-speciálitásunk u. m.

Finom nickel-remontoir óra, kitűnően szabályozva	K 5 fill. —
36 óráig eljár. I. rendű	
A kedvelt nickel-anker-remontoir, Rosskopf rendszerű	" 8 " 50
Fekete-acél remontoir óra 3 acél köpennyel	" 7 " 50
Fehér fém, kettős fedelű, arany szegélyvel	" 7 " 50
Aranyozott-remontoir 3 aranyos köpennyel	" 7 " 50
Óriási nickel-anker óra	" 0 " —
Finom ezüst remontoir kettős aranszegélyvel	" 8 " 50
Ugyanaz hólgyek számára	" 9 " —
Finom ezüst uri anker óra 3 ezüst köpennyel	" 3 " —
Ugyanaz tula-ezüstből	" 5 " —

Mindegyik óra vámmentes legkevesebb 3. tetszés szerinti darab vételénél. Egyes mintadarabok egy koronával dragabbak. Szétküldés a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett. Nem tetsző darabokat kicserélünk. A mi elismert olcsó araink már ezer meg ezer órának és kereskedőnek jó és biztos keresetet nyújtottak.

Uhren-Engros-Haus

S. Kommen & Cie Basel (Schweiz).

Filiale Bregenz (Vorarlberg).

Levélre 25 fill., levelezőlapra 10 fill., belyeg ragasztandó.

Szüretelési eszközeinket szerezzük be idejében,

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPESTEN, Fonciere palota.

Legjobb szerkezetű szőlőszúrók, borsajtók, borszivattyúk, erjesztő edényekben, szőlőszedő és válogatólókban legnagyobb raktar és legolcsóbb árak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Országunk háziiparának emelésére ezidőszertint helyben a Polgári leányiskola helyiségében (Zöld-utca 4.)

himzés kiállítással egybekötött

himzéstanfolyamot tart himzés oktatásra a SINGER varrógépen,

melyben való élénk részvétellel, valamint a kiállított himzések megtekintésére Zalaegerszeg és vidéke mélyen tisztelt hölgyközönségét tisztelettel meghívja.

Az oktatás teljesen díjtalanul egy vizsgázott tanítónő által eszközöltetik.

A himzés tanfolyam után

VARRÁS OKTATÁS A SINGER VARRÓGÉPEKEN

következik, mely szintén teljesen díjtalan.

Singer Co. varrógéprészvénytársaság ezelőtt Neidlinger G. Nagykanizsai cég.

Szives bejelentéseket kiállításunk helyiségeibe kérünk beadni.